

den worden ontflagen ; gelyk ook daadelyk geschiedde tot genoegen der Soldaaten en Burgerye ; niet tegenstaende de Gouverneur Cabeljau nog drie getuigenissen, onderteekent by Jan Waelwyk , Gillis van Gorcom en Herman Druifelaer (a) inleeverde ; doch op dezelve wierdt geen agt geslagen ; en men vermoedde by 't gemeen , dat'er meer jalouzy dan waarheid in de beschuldigers huisvestte.

Nadien ons in de uitgegeve Handvesten van *Alkmaer* zeer gebrekkig wordt opgegeven , zeeke Vertoog en Smeekschrift van de Regeering aen den *Prins van Oranje* en deszelfs neevensstaende Antwoord en toestand , geteekent den 11 December 1573. vinden wy ons verplicht het zelve geheel en al hier te laeten volgen , zoo als wy 't vinden in onze verzaemling van authentieke stukken en aenteekeningen aengaende onze Stadt , ons eigen geworden van onzen voorganger Eikelenberg (b) , berigtende wy by deezen den Leezer , dat des Prinsen antwoord op ieder Artykel hier met eene *Cursyve* Letter een weinig binnenwaerts zy uitgedrukt.

Aen zyne Excellentie.

„ Geven in aller ootmoedigheid te kennen , die Burgermeesteren en Regeerders der Stadt *Alkmaer* , hoe dat uwe Excellentie met advize van die van Rade , benefens uwe F. G. zynde , den 29 October laestleden ordonnantie verleend hadde aen Zeventer , en op den Rentmeester Hans Kolterman (c) , ten einde by hem geen betalinge aen iemanden gedaen en zouden worden , voor ende aeler die Suplianten gerembourzeert zouden zyn van die tienduizend gulden , tot redempsie van die Munte van Tin geslagen in 't beleg der Stede voorz. 't Is nu zoo , dat die voorz. Zeventer verklaert , niet meer Zuiver onder die Koopers van die Tiende , en Pagters te

Rr 3

„ reesteeren ,

(a) Ziet van alle de personen op deeze en voorgaende bladz. gemelt , hier voor pag 234, 235. (b) Verzaaml. pag 610 en volgende.

(c) In 't afschrift staat Kollerman , door verkeerde afschryving , doch in den Lyft van de Raaden en Rentmeesters Generael van Kennemerland en Westvriesland , vind ik Hans Kolterman 1574 aangestelt te zyn , die hier echter 1573 al Rentmeester genaamt wordt.

„ reſteeren , dan die ſomma van tienhondert veertig ponden
 „ vier ſchellingen van veertig grooten Vlaems 't pond , agter-
 „ volgende zyn Atteſtatie hier aen gehegt ; uit de Kantoore van
 „ Hans Kolterman . En zouden niet meer te verwagten ſtaen dan
 „ vyfentwintig hondert ponden van veertig grooten Vlaems ,
 „ van welke nog geen penningen ontvangen zyn , en zullen eens-
 „ deels te Kerſmis toekomende eerſt verſchynen , breeder bly-
 „ kende by de Miſſive des voorſchreve Koltermans hier aen ge-
 „ hegt , ende alzo die voorſz. twee ſomme nuwersna en mon-
 „ teeren tot die voorſz. tienduizend gulden toe , die welken
 „ die van *Alkmaer* van nooden hebben , ten waaren dat die Bur-
 „ gers van armoede wilde verloopen , zoo verzoeken die voorſz.
 „ Suplianten , dat uwe F. G. inſiende die overtallige koſten der
 „ vroomen Burgers tot *Alkmaer* , dóg wil die van *Alkmaer* by die
 „ van Zuidholland in promptis doen aenſtellen , en verſchie-
 „ ten die reſterende zesduizend ponden , ofte ten minſte hem
 „ luiden Suplianten by Apoſtille ordonantie verleenen op die Li-
 „ centen , waer van Mr. Willem Bardeſen bewind en admini-
 „ ſtratie heeft .

Ter zyde ſtond

*Zyn F. G. behoort hebbende 't raport van de Pointen en Ar-
 tykelen hier naer volgende , heeft op elk den zelver bevoolen , ge-
 ordoneert en gedecreteert , beveelt , ordoneert en decreteert in de-
 zer manieren naervolgende*

Apoſtille.

*Alzo op dit pas alhier geen middel en is om eenige gereede
 Penningen te funneeren , tot ſolagementen van Suppl. , zyn F. G.
 en ziet geen middel om den Suppl. verzoeken te akkorderen , dan
 aengaende die zelve te mogen gerieven met ordonn. op de Licen-
 zen aldaer , zy 't zelve gecommunicceert de Gedeputeerde van de
 andere Steden om te hebben hun advies , verhoopende zyn Exe-
 lentie , dat zy luiden op die nootelykheden by den Supplianten
 geallegeert , zulken aenſchouw nemen zullen , als 't behooren zal ,*

202-

zonderling gemerkt de Supplianten die gemeine Vyand zoo vroomelyk gekert en wederstaen hebben, waer door de gemeine zaeken veel voordeels in dat quartier aengekomen is, zullen ook met malkander moogen advizeeren op zulke middelen van Accyzen, en Imposten, als hier in Zuidholland gebruikt en ter werk geleid word, opdat zy luiden in alle zyde en met alle hun leden hunzelve behulpelyk mogen wezen.

II.

„ Daerenbooven zoo uwe Exelentie laestmael den Suppl. be-
 „ last hadden over te zenden zekere Specificatie der goederen
 „ van die Burgers, die uit die Stadt *Alkmaer* geweeken, en by
 „ de Vyand zyn, zoo hebben de Suppl. zulks niet willen na-
 „ laaten, maer veel liever volgens uwe F. G. bevel, zekere
 „ specificatie der voorsz. Goederen hier aen hangen; maer ge-
 „ merkt zy luiden geduurende het laetste beleg veel Huizen
 „ binnen haer lieden Stadt hebben moeten afbreken, als die
 „ voorsz. specificatie pertinentelyk ook uitdrukt, zoo ware der
 „ Suppl. ootmoediglyk verzoek, dat uw Exelentie hen wilde
 „ vergunnen en laten volgen de Huizen en Kameren, staende
 „ binnen de voorschreve Stadt den uitgewekenen toebehoorende.

*Zyn Exelentie accordeert den Supplianten, dat zy zullen mo-
 gen aenvaarden 't gebruik van Huizen en Kameren binnen de Stad
 Alkmaer zynde, en den uitgewekenen toebehoorende, om daer
 mede te gerieven den genen die men haer Huizen duurende het
 beleg heeft moeten afbreken, en dat by provizie ter tyd toe men
 eenige middelen zal vinden om hun luiden ten vollen te contenteeren.*

III.

„ Beneffens deze is uwe Exelentie niet onbekend, dat het
 „ Dorp Oudorp (sorterende onder het Baluafieschap vander
 „ Nyenburg, waer af ook het Schouts-ambagt komt het H.
 „ Geesthuis ende Mannen Gasthuis binnen de Stadt *Alkmaer*) met
 „ die Kerk onlanx verbrand is: dat ook uwe F. G. laestmael die
 van.

„ *Alkmaer* gegunt heeft, dat men op zeshondert roede naer, aen
 „ haer luider Stadts Gragten niet zal moogen timmeren : ver-
 „ zoeken daeromme dat uwe Exelentie het Territorium of ban-
 „ ne, 't welk die van Oudorp gehad hebben, dien van *Alkmaer*
 „ wil Oetroofieren en gunnen in zulker voegen, dat die Juris-
 „ dictie en banne der voorfchreven Stadt van nu voortaan zoo
 „ verre hem zal strekken, als het Territorium en banne van
 „ die van Oudorp ooit te vooren is geweest.

Gemerkt de Jurisdictie en Ban van het Dorp Oudorp de Koninklyke Majesteit is toekomende, zyn F. G. in den naeme deszelfs heeft gewillekeurt en geconsenteert by dezen, dat dezelve Jurisdictie geapliceert en toegevoegt werde aen het Schout-ampt van de Stadt, om by den Schout met de andere Jurisdictie van de Stadt van Konings wegen bedient en geadministreert te werden.

IV.

„ Boven dezen, alzo die Kerke tot *Alkmaer* niet veel meer
 „ inkomsten heeft, dan zy Jaerlyks tot nootelyke reparatie en
 „ onderhoud behoeft; aenschou genomen ook, dat die Kerken-
 „ dienaers van *Alkmaer* nog niet met ordinaris loon ofte onder-
 „ houding voorzien en zyn: zoö waer der Suppl. vryndelyk be-
 „ geren, dat uwe Exelentie het Land en inkommen der Kerke
 „ en Pastorye tot Oudorp, dien van *Alkmaer* wilde laeten vol-
 „ gen, tot een redelyk onderhoud harer Kerkendienaren, welke
 „ inkommen nog niet zullen mogen strekken ten volle onder-
 „ hout der Dienaren aldaer.

Fiat in zulker voegen als by den Supplianten verzogt werd, by provizie nogthans, en tot dat by generale Ordonnantie van 't Landt anders gedisponeert zal werden.

V.

„ Voorts, alzo laestmael uwe Exelentie den Comthissaris-
 „ sen, reizende na 't Noordland, belast hadde rapport te doen
 „ van

„ van die rekeningen der Steden aldaer , zonder dat die Commis-
 „ fariffen , alzooy zeygen , speciale lasten van uwe Exelentie
 „ hebben , om die voorz. rekeningen te hooren en op te ne-
 „ men : verzoeken daeromme de Supplianten , dat uwe Exelen-
 „ tie den zelven Commissariffen van nieuws autorizeere en be-
 „ veele , binnen der Stede *Alkmaer* , die voorz. Steden rekeningen
 „ te ontfangen , te visiteren en optenemen : om daer na , aen uwe
 „ F. G. van alles raport gedaen zynde , eerstdaegs te Proceede-
 „ ren tot slot van dezelve Rekeningen , op dat alzooy de Water-
 „ landsche Steden eens ophouden , die van *Alkmaer* te blameren
 „ over hare agterweezen , zooy zy luiden roepen , en dat die
 „ van *Alkmaer* hun onschuld eenmael by neuterale mannen ver-
 „ toonende , mogte de andere Steden veroorzaken hem luiden
 „ behulp en adfistentie in haer uitterfte nood te doen .

*Zyn Exelentie ordonneert en beveelt den Commissariffen tegen-
 woordiglyk wezende in 't Noordland , dezelve daer toe te Au-
 thorifeeren en Committeeren by deezen , de rekeningen van de Ste-
 den van 't zelve quartier optenemen en te ontfangen , en die te
 hooren , Appostilleren daer zy luiden geen zwaarigheid zullen be-
 vinden , en in gevallen van zwaarigheden zullen zien partyen te
 appunctineeren . Indien niet , zullen van alles memorie maken ,
 en zyn Exelentie daer af rapport doen , als ook op slot van den
 rekeningen naer reden regt en exigentie van zaeken respectieve-
 lyk geordoneert en geprocedeert te werden .*

VI.

„ Daerenboven , alhoewel die van *Alkmaer* by ordonantie van
 „ die gemeene Staeten en Ridderfchap van Holland gegunt is ,
 „ dat die Rentmeester van Noordholland , agtervolgende het
 „ oude herkoomen en gebruik der zelve Stadt , tot *Alkmaer* zyn
 „ woonplaetse zoude hebben , zulks dat die Burgemeesteren der
 „ voorz. Stadt voor S. M. Gerard vander Nyenburg als Ont-
 „ fanger in 't voorz. quartier , den Staten borgen hebben moe-
 „ ten stellen : 't fchynt nogthans dat die van Noordholland te-

Sf

gens

„ gens die vryheid en het regt der Steden voorsz. , eenen Hans
 „ Kolterman Rentmeester over 't voorsz. quartier gestelt heb-
 „ ben , die , welke ook hem onderstaet , die restanten S. M.
 „ Gerrards vander Nyenburg te innen en te ontfangen tot groote
 „ preiudicie , nadeel en schade van de Supplianten , alzoo die
 „ van *Alkmaer* den voorsz. Nyenburg ontfang tot haren lasten ge-
 „ noomen hebben , en daer voor by die gemeene Staten zullen
 „ moeten responderen , zulks dat uwe Exelentie hier mag wel
 „ afneemen , hoe dat men die van *Alkmaer* alle middelen van secours
 „ in hare groote benauwtheid beneemt ; zoo verre is 't te halen ,
 „ dat men hen luiden met geld assistentie zouden willen doen :
 „ Verzoeken daeromme dat uwe F. G. gelieve die van Noord-
 „ holland , mitsgaders den voorsz. Rentmeester Kolterman te
 „ belasten , dat zy luiden haer handen afrekken van die vordere
 „ Ontfang der voorsz. restanten en andere nieuwe omslagen ,
 „ forterende onder het voorsz. Rentmeesterschap van Noord-
 „ holland , latende die van *Alkmaer* , agtervolgende de Refo-
 „ lutie van de gemeene Staten tot Haerlem gehouden , daer
 „ mede beworden.

*Alzoo die Supplianten niet exhibeeren d'Ordonnantie van de
 gemeene Staten hier gementioneert , word het point hier ver-
 baeld gehouden in surcheantie.*

VII.

„ Behalven dezen , alzoo die Stadt *Alkmaer* eerst met het
 „ Gouverneurschap van Guiliaume Mostaert (a) , daer na van Jonk-
 „ heer Jaques Cabeljau , belast is , zulks dat Burgermeesteren deze
 „ kosten ter onderhoudinge der voorsz. Gouverneuren hebben
 „ moeten verschieten , op hoope dat het hen luiden in 't Gemee-
 „ nelands rekeninge gepasseert zal worden : dewyle ook uwe
 „ Exelentie inderdaet verzekert is , van der Burgeren tot *Alk-
 „ maer* vroomigheid : zoo is der Supplianten ootmoedelyk ver-
 „ zoek , dat uwe F. G. die Stadt *Alkmaer* van nu voortaan ont-
 „ lasten wil van 't Gouverneurschap en onkosten van dien , ge-
 „ lyk

• (a) Ziet hier voor pag. 235,

„ gelyk andere Steeden alhier van zulke lasten vry en los zyn;
 „ dat ook uwe Exelentie den voorz. Jonkheer Jaques Cabeljau
 „ schryve, dat hy alleen heerschappye dwank en straffe hou-
 „ de over die Soldaten, in Guarnizoen tot *Alkmaer* leggende:
 „ latende voorts de Officier, den Burgemeesteren en Regeer-
 „ ders der Stede *Alkmaer*, alleen bewonden met die Jurisdic-
 „ tie en Gouvernemen-ten over de Burgeren en Inwoonders, zon-
 „ der dat die voorz. Jaques Cabeljau, hem met eenige Stadts
 „ zaken meer zal moogen bemoejen, verbiedende ook den Sol-
 „ daten geen Wagt in de Poorten ofte Boomen te houden, al-
 „ zoo dan der knechten ongeschikt en importuin onderzoek van
 „ die gaende en komende man, die Stadt genoeg van neringe
 „ en welvaert berooft werd: welverstaende dat die Schuttery
 „ en Burgeren goede wagt en toezigt daer op nemen.

Zyn Exelentie zal eerster gelegenheid de Stadt Alkmaer ontlasten van den last hier geruurt, ook zoo bevind zyn Exelentie redelyk, dat de kosten by de Supplianten ter cause van hunnen Gouverneur gedragen, in den Gemeenelands Rekeninghe gepasseert worde, voorts is de meininge van zyn Exelentie geensints dat den Gouverneur hem verder onderwinden, dan de bewaerissen van de Stadt, Hoogheid en Bevel over de Capiteinen en Soldaten, aldaer in Guarnizoen leggende, latende de Officieren en Wethouders derzelve geworden met die Jurisdic- tie, Justitie en Regeeringe van de Stadt, in alle gemeene politike en wette- lyke zaken, en over de Burgers en Inwoonders van de Stadt, welverstaende nogthans, dat men in alle goede Respondentie en vriendschap met malkander zal houden, en twyffelt zyn Excell. niet, de Gouverneur Cabeljauw en zal hem hier na voegen en de goede meininge van zyn Exelentie in alles volbrengen, alzoo hy ook die Soldaten zal verbieden, geen onderzoek te doen aen de wagt van de Poorten op den gaende en koomende man, maer zullen schuldig zyn de Burgeren, die aen de Poorten en Boomen met hen kuden die wagt bouden, en zonderlingen die geenen, die 'n hoeft van dezelve Burgeren aldaer zyn zal, daer mede te laten

beworden, dewelke zyn Exellentie den voorfz. Cabelfau en Soldaten respectivelyk mitsdezen alzoo gebiet te doen.

VIII.

„ Hier bygevoegt, alzoo de Gedeputeerden der Steden in Noord-
 „ holland tot nog toe onwillig zyn, omme volgens uwe Exe-
 „ lentie bevel de Stadt *Alkmaer* te provianderen met Viſtalie
 „ en Buskruit, dat uwe F. G. ter ootmoedige verzoeke der
 „ Supplianten Mr. Willem Bardezen, als Ontfanger van de Li-
 „ centen, vallende in 't Noorderquartier, wil by expresse be-
 „ veelen, dat hy die van *Alkmaer* eerſtdaegs furneere met
 „ zoo veel Boskruit, als zy luiden tot nootzakelyke refiſtentie
 „ der Vyanden van nooden hebben, te meer, want die voorfz.
 „ Stadt te deezer tyd genoeg ontbloot is, endé mitsdien in groote
 „ vaerlykheid en prykel zit.

Zyn Exelentie ordoneert by deeze Mr. Willem Bardezen, Ontfanger van 't geld, procederende van de Licenten in Noordholland, de Stadt van Alkmaer te voorzien met vierduizend pond Kruit, en mits brengende Copie autentique van deze Ordonantie, zal hem 't zelve Kruit in zyn rekening gepasseert worden zoo 't behoord. Voorts zullen de Supplianten met de Gedeputeerde van de andere Steeden moogen bezien, of men aldaer niet zouden kunnen te werk stellen den Impoſt van drie ſtuyvers op elke Tonne Biers, die in dat quartier gebrouwen zal worden, om de penningen, die aldaer af zullen koomen, te moogen converteeren tot munitie, alzoo dezelve hier in Zuidholland gepraetizeert worde.

IX.

„ Voorts, alzoo die Schoole tot *Alkmaer* voormaels heerlyk
 „ en vermaerd is geweest, ook in vreemde Landen, en die
 „ zelve (lyder Godts!) dagelyks meer en meer vergaet. Over-
 „ mits het sobere loon der Schoolmeesters aldaer, 't welk de
 „ Overigheid ter caufe der voorfz. Stadts overtallige laſten,
 „ voor deeze tyd niet kan verbeteren:

„ Zoo

„ Zoo is der Supplianten vriendelyk verzoek , dat uwe Exe-
 „ lentie tot onderhoudinge en verbeteringe der voorfz. Schoole
 „ de Stadt wil gunnen en laten volgen , die inkoomen van
 „ zekere Papegilde, 't welk te *Alkmaer* plach gehouden te wor-
 „ den, niet gefondeert van amortifeerde goederen, maer eerft
 „ begoft, en daer na geaugmenteert, van 't geld, 't welk de Gil-
 „ debroers tot eenen ingang voormaels geconfereert en gege-
 „ ven hebben, waer toe uwe Exelentie immers behoorden be-
 „ weegt te worden, aenschouw nemende, dat deeze waerlyke
 „ Gildebreeders daer inne bewilligt hebben en van haer regt,
 „ ter verbeteringe van die Schoolen aftand gedaen. En zoo
 „ veele aengaet die Papen of genommineerde Geestelyken, die
 „ binnen der voorfz. Stadt niet meer als negen in 't getal zyn,
 „ zoo prefenteeren die Supplianten hen luiden en elks van hem
 „ byzonder te reftitueeren, het geene zy luiden tot ingang der
 „ zelve Gilden gegeven hebben, ofte zoo veel als elk van hem
 „ luiden in voorleden Jaeren, wanneer zy geen folemnele
 „ maelyden en hielden, plag van die inkomen der voorfz.
 „ gelden te genieten.

*Zyn F. G. accordeert en willekeurt, dat die Supplianten zul-
 len moogen appliceeren het Jaerlyks inkoomen van de Gilden hier
 genommineert tot het onderhouden van hunne Schoole, augmenta-
 tie en vordering der zelve, zonder nothans eenige deszelfs
 Gildegoeden te mogen verkoopen of belaften, en met Conditie
 dat zylieden de refterende Geestelyke zullen reftitueeren het inne-
 komgeld by hem luiden betaelt, zoo verre zylieden dat verzoeken.*

X.

„ Uwe Exelentie is ook wel bekend, dat Jonker Charles van
 „ Boyfot, naervolgende uwe Exelentie bevel, den eigenaaren
 „ van die Huizen, die buiten om der fortificatie wille afgebro-
 „ ken zyn, mitfgaders van die Landen ter zelve Cause ver-
 „ dolven, belofte gedaen heeft, dat zy luiden van die Stadt be-
 „ taelt zouden worden op zekere Termynen, waer van die eerfte
 „ paje van die Landen te Kersmis, en van die Huizen te May

„ verschynen zal. Die Supplianten houden ook uwe F. G. wel
 „ bewuft te zyn, van die overtallige onkosten in 't beleggen der
 „ Stadt *Alkmaer* en andere gevallen, zulks dat die Supplianten
 „ niet doenlyk is, het eerste Termyn van die voorz. Huizen
 „ en Landen te betaalen: Verzoeken daeromme prorogatie en
 „ uitstelling van betaling, als van die Landen tot Kersmis Anno
 „ vier en tseventig, en van die Huizen tot May Anno vyf en
 „ tseventig, mits die andere Termynen na de voorz. dagen
 „ haer cours en loop hebbende, behoudelyk dat die Supplian-
 „ ten prezenteeren den eigenaers van die voorz. verdolven Lan-
 „ den en afgebrooken Huizen, in verminderinge harer agter-
 „ weezen te willen redderen, en zulks na zyn gadinge laten
 „ volgen ledige Erven binnen der Stadt, tot zeggen van goede
 „ en neuterale mannen, ten einde zy luiden aldaer na haer ap-
 „ petyte zullen mogen timmeren en bouwen.

Gemerkt de reden by de Supplianten hier gealligeert; en ook om andere zaken zyne Execlentie moverende, accordeert dezelve zyne Execlentie den Supplianten de prolongatie van den Termynen hier verhaeld, voor eenen Termyn van een half Jaer respecti- velyk, en de andere twee Termynen naer advenand.

XI.

„ Voor het laetste, alzo de Officier of Schout der Stede
 „ *Alkmaer* ziek is, en geschapen van zyn bedde niet te zullen
 „ opstaen, alzo hy aen die tseventig Jaeren oud is, zoo ver-
 „ zoeken de Supplianten, dat uwe F. G. de Stadt *Alkmaer* het
 „ voorz. Officie of Schouts-ambagt voor eenen tydt van twin-
 „ tig Jaeren wil octrooijeren en gunnen, op dat uwe Execlentie
 „ na die Nominatie en by Advys van Burgermeesteren der
 „ voorz. Steede een goed bequaem man tot Schout aldaer stelle.

De Supplianten zullen tot het Schout-ampt hier geroert, nom- mineeren drie gequalificeerde mannen, en die zelve zyn Exe- clentie

*lentie overzenden, om den eenen daer af by hem met het Schouws-
 ampt van Alkmaer verzien te worden.*

*Aldus geordonneert en geappointeert by mynen Heer de
 Prince van Oranje, Stadthouder over Hollandt, Zee-
 landt, Westvrieslandt en Uytrecht, den xj December
 Anno 73.*

(Onderstondt geteikent)

GUILLE DE NASSAU.

Gecollationeert tegens die principale Requeften en Appostille
 onderteekend als vooren, hebbende zyne Pr. rood op gedrukt
 Pitcier, en daer mede bevonden te accordeeren.

*By my der Stede Alkmaer Secretaris en Notaris Publiccq, by
 den Hove van Holland geadmitteert myn Subfig.*

L. B. B. BOOREN. Vr.

Wy hebben hier voor (a) op den 5 September gesproken
 van 't gevangen neemen van de twee Roomschegezinde Priesters
 Eilard Dirksz. van Waterland, en David Leendertsz., en wat
 tot hunnen lof van de Pausgezinden gezegt wordt, thans is het
 tyd van hun einde te gewagen, ten breedste ons opgegeeven door
 P. Opmeer (b), die echter hier weér verschilt van anderen in het
 bepaalen van den tydt van hun sterven, 't welk hy stelt (c) op
 den derden December, daer anderen zeggen (d), dat zy op den
 11 December omquamen, die wy hier ook lieft volgen. Vol-
 gens Opmeer zouden de Gereformeerde Predikanten te vergeefs
 meermalen met Waterland hebbende geredentwift, hem by
 Cabeljau en Zonnenberg zwaer beschuldigt hebben, als een die
 van kant moest, en dat dit wierdt toegestaen; dat men echter om
 Wa-

(a) Pag. 248-250.

(b) Opmeer, Rooms Hollands Martelaersboek II. Deel pag. 198-209.

(c) Pag. 207. (d) Oudh. van Kennem. II. D. pag. 13.